

قال الله تعالى:

{ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ
الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا }

Yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'de Ehl-i Beyt Hakkında Şöyle
Buyurmuştur:

**"Allah sadece siz Ehl-i Beyt'ten tüm kötülükleri gidermek
ve sizi tertemiz kılmak ister."**

(Ahzâb / 33)

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM

Sünnî ve Şii kaynaklarında Allah Resülü'nden (s.a.a) rivayet edilen çok sayıdaki hadis, bu ayetin Âl-i abadan olan beş kişi hakkında nazil olduğunu, Ehl-i Beyt ifadesinin onlara has bir ifade olduğuna ve onların Muhammed (s.a.a), Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin (Allah'ın selamı onların üzerine olsun) olduğuna delalet etmektedir. Örnek olarak bk: Müsned-i Ahmed (h. 241), c.1, 331; c.4, s.107; c.6, s.292 ve 304; Sahih-i Müslim (h. 261), c.7, s.130; Sünen-i Tirmizî (h. 279), c.5, s.361 ve...; es-Sünenü'l-Kubra, Nesaî (303), c.5, s.108 ve 113; ez-Zeriyetu't-Tahireti'n-Nebeviyye, Dulabî (h.310), s.108, el-Müstedrek-u Ale's-Sahihayn, Hakim Nişaburî (h. 405), c.2, s.416; c.3, s.133, 146 ve 147; el-Burhan, Zerekşî (h.794), s.197; Fethu'l-Barî, Şerh-u Sahih-i Buharî, İbn Hacer Askalanî (h.852); c.7, s.104; Usul-i Kâfî, Kuleynî (h.328), c.1, s.287; el-İmamet-u ve't-Tebisiret-u İbn Babeveyh (h.329), s.47, h.29; Deaimu'l-İslam, Mağribî, (h.363), s.35 ve 37; el-Hisal, Şeyh Saduk (h.381), s.403 ve 550; el-Emalî, Tusî (h.460), h:438, 482, 783 ve yine aşağıdaki kaynaklarda bu ayetin tefsirine bakınız: Camiu'l-Beyan, Taberî (h.310); Ahkamu'l-Kur'an, Cessas (h.370); Esbabu'n-Nüzul, Vahidî (h.468); Zadu'l-Mesir, İbn Cevzî (h.597); el-Cami-u Li Ahkami'l-Kur'an, Kurtubî (h.671); Tefsir-i İbn Kesir, (h.774), Tefsir-i Sa'lebî (h.825); ed-Durru'l-Mensur, Siyutî (h.911); Fethu'l-Kadir, Şevkanî (h.1250); Tefsir-i Ayyaşî (h.320); Tefsir-i Kummî (h.329); Tefsir-i Fırat-ı Kufî (h.352), ulu'l-emir ayetinin altında; Mecmau'l-Beyan, Tabersî (h.560) ve çok sayıdaki diğer kaynaklar.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: |
إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ:
كِتَابَ اللَّهِ، وَعِزَّتِي أَهْلَ بَيْتِي،
مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا
أَبَدًا، وَإِنَّهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى
يُرْدَا عَلَيَّ الْخَوْضَ.

(صحيح مسلم، ج ٧، ص ١٢٢، سنن دارمي، ج ٢، ص ٤٣٢، مسند احمد،
ج ٣، ص ١٤، ١٧، ٢٦، ٥٩، ج ٤، ص ٣٦٦، ٣٦٧، ج ٥، ص ١٨٢، مستدرک
حاکم، ج ٣، ص ١٠٩، ١٤٨، ٥٣٣، و...)

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmaktadır: “Ben sizin aranızda iki paha biçilmez emanet bırakıyorum: – Biri– Allah’ın kitabı ve –diğeri– itretim, Ehl-i Beytim. Bu ikisine sımsıkı sarıldığımız müddetçe asla sapmazsınız. Bu ikisi Kevser havuzunun başında bana varıncaya kadar birbirinden ayrılmazlar.

(Sahih-i Müslim, c.7, s.122; Sünen-i Daremi, c.2, s.432; Müsned-i Ahmed, c.4, s.14, 17, 26, 59, c.4, s.466, 471, c.5, s.182; Müstedrek-i Hakim, c.4, s.109, 148, 533 vs...)

İmam Hüseyin’in (a.s) Türbeti Üzerine Secde

İmam Hüseyin'in (a.s) Türbeti Üzerine Secde

Dünya Ehl-i Beyt Kurultayı

Mütercim:
Cafer BEND/DERYA

Dünya Ehlibeyt (a.s) Kurultayı

نام کتاب: في رحاب اهل البيت^ع ج4 السجود على
التربة الحسينية
تهیه کنندہ: اداره ترجمہ مجمع جهانی اہل بیت^ع
مؤلف: گروه پژوهش - سید عبدالهادی الشریقی
مترجم: جعفر بندی داریا
زبان ترجمہ: ترکی

İMAM HÜSEYİN'İN (A.S) TÜRBETİ ÜZERİNE SECDE

Yazan: Dünya Ehlibeyt Kurultayı Telif Heyeti

Çeviren: Cafer BENDİDERYA

Son Okur: Murtaza Turabi

Hazırlayan: Kültürel Yardımcılık, Tercüme Bürosu

Dizgi ve Mizanpaj: Derya

Baskı: Leyla

Baskı Sırası: 1. Baskı

Baskı Tarihi: 2010

Yayımlayan: Dünya Ehlibeyt Kurultayı

Tiraj: 3000

ISBN:

Site : www.ahl-ul-bayt.org

e-mail: info@ahl-ul-bayt.org

Baskı Hakları Yayıncıya Aittir

İÇİNDEKİLER

YAYINCININ ÖNSÖZ—9

ÖNSÖZ—13

1- ÜZERİNE SECDE EDİLEBİLECEK ŞEYLERLE İLGİLİ
RİVAYETLER—15

a- Yere Secde Etmenin Sahih Olduğunu Bildiren Rivayetler—15

b- Hiçbir Mazeret Olmaksızın Yer Dışındaki Bir Şeye Secde
Etmekle İlgili Rivayetler—18

c- Mazeret Nedeniyle Yer Dışındaki Şeylere Secde Etmekle İlgili
Rivayetler—21

Son Söz—23

2- TOPRAĞA SECDENİN ÜSTÜNLÜĞÜ—25

3- İMAM HÜSEYİN'İN (A.S) TÜRBEİNİN FAZİLETİ—27

4- İMAM HÜSEYİN'İN (A.S) TÜRBEİNE SECDE ETMENİN
ÖNEMİ—31

YAYINCININ ÖNSÖZ

İhtilaf insanların tabiatından kaynaklanan bir durumdur; Allah Teala güzel ihtilafların iman çerçevesinde kalmasını ister; işte bu nedenle şimdiye kadar ihtilafa düşen kişilerin tümünün kabul ettiği sabit bir ölçü yoktur. Oysa Allah Teala, insanlar ihtilaf ettikleri konuda müracaat etmeleri için Kur'an'ı indirdi.¹

Bu eşsiz hak dışında dünya işleri hiçbir şeyle yoluna girmez. Mutlak tevhid kuralı üzerine kurulan Kur'an-ı Kerim de bunu vurgulamaktadır. Daha sonra inhiraf ve sapmalar meydana gelmiş, hurafe ve efsaneler ortaya çıkmış, nihayet insanlar bu büyük kaynaktan uzaklaşmışlardır.

Buradan anlaşılıyor ki, insanlar heva ve heveslerine uyarak azgınlık ve dalaletle düşmeleri söz konusu olduğu için hak ve batıl konusunda hakem olamazlar.

Kur'an-ı Kerim nazil olmasına rağmen, heva ve hevesler insanları şuraya buraya çekmekte, tamahları, eğilimleri, korku ve dalaletler onları Kur'an'ın hükmünü kabullenmekten ve Kur'an'ın hükümlerine götürecekt hakka müracaat etmekten alıkoymaktadır.

Kur'an-ı Kerim'in apaçık nassına göre² insanları ihtilaf ve inada sürükleyen etken haddi aşmak ve azgınlıktır.

İhtilaf ve tefrikanın diğer bir nedeni ise cehalettir. Cahil, bilmediği şeyi âlimden sormalıdır. Nitekim Allah Teala şöyle buyuruyor: "**Bilmiyorsanız zikir ehline sorun.**"³

İşte bu nedenle cahilin, aklın kabul ettiği ve akıl sahiplerinin

1- Bakara, 213.

2- Bakara, 213.

3- Enbiyâ, 7; Nahl, 43.

uyguladıkları bu ilkeyi çiğnemesi haddi aşmak, ihtilaf ve tefrikayı önleyecek apaçık kuralları ayaklar altına almaktır.

İslam, gerçekleri Kur'an-ı Kerim'e ve kendi nefisinden konuşmayan, konuştuğu her şey bir vahiy olan Resulullah'ın (s.a.a) sünnetine yansıyan Allah'ın ebedi dinidir.

Allah ve Resulü, Efendimizin hayatında olduğu gibi vefatından sonra da ümmetin ihtilafa düşeceğini biliyorlardı.

İşte bu nedenle Resulullah'tan (s.a.a) sonra ümmetin Allah Resulü'nü (s.a.a) izlemesi için Kur'an-ı Kerim onlar için bir meşale kılınmış, anlayıp tefsir edemedikleri konular için de onlara Ehl-i Beyt (a.s) sunulmuştur. Çünkü Ehl-i Beyt (a.s) her türlü çirkinlik ve kötülükten temiz tutulmuş, Kur'an-ı Kerim onların dedesi Muhammed Mustafa'ya (s.a.a) nazil olmuş, onlar da Kur'an'ı ondan almış, idrak ederek uygulamışlardır. Allah Teala onlara hiç kimseye vermediği bir şeyi vermiştir... Nitekim Resulullah (s.a.a) da meşhur Sekaleyn hadisinde onların kapsamlı merciliklerini vurgulamıştır. Böylece onlar da büyük bir gayretle Allah'ın dinini ve Kur'an-ı Kerim'i yanlış anlaşılma ve yanlış tefsir edilmekten korumaya çalışmış ve onun yüce anlamlarını insanlara anlatmak ve açıklamak yolunda çaba harcamışlardır. Böylece ümmetin mercii ve Müslümanların sığınağı olmuşlar, büyük bir sabırla zihinlerde oluşan soru ve şüpheleri gidermişlerdir. Onların bize ulaşan mirasları, kendilerine soru yöneltenlere ve onlarla konuşanlara karşı sergiledikleri güzel muamelelerini, güç ve derinliklerini ortaya koymaktadır; bu da onların ilmi merciliklerine delalet etmektedir.

Ehl-i Beyt (a.s) Mektebinin koruduğu ve izleyicilerinin yok olup gitmekten muhafaza ettikleri Ehl-i Beyt (a.s) mirası İslam öğretilerinin çeşitli dallarına yer veren kapsamlı bir okuldur. Bu okul asırlar boyunca bu berrak sudan almaya hazırlıklı kişiler yetiştirmiş, İslam ümmetine Resulullah'ın Ehl-i Beyt'ini (a.s) izleyen büyük alimler sunmuş, yurt içi ve yurt dışından gelen

çeşitli düşüncelere sağlam ve ikna edici cevaplar vererek şüphelerini yok etmiştir.

Dünya Ehl-i Beyt (a.s) Kurultayı, üzerine düşen sorumluluğu göz önünde bulundurup Ehl-i Beyt (a.s) çizgisi ve olanların yüce mektebini izleyerek risalet harimini savunmaya, çeşitli mezhep mensupları ve İslam düşmanlarının onun gerçeklerini gizleyip yok etmek amacıyla yönelttikleri tehditleri azimli bir şekilde defetmeye ve asırlar boyu onlara iyi bir şekilde karşı koymaya girişmiştir.

Bu konuda Ehl-i Beyt (a.s) Mektebi ulehasının kitaplarında yer alan tecrübeler gerçekten kendi alanında paha biçilmez bir değer taşımaktadırlar; çünkü bu tecrübeler akıl ve delile, çirkin taassup ve heveslerden arınmış bilimsel temellere dayanmaktadırlar; ayrıca selim fitrat, akıl ve mantığın ölçüleri doğrultusunda ulema ve düşünürlerle hitap etmektedir.

Dünya Ehl-i Beyt (a.s) Kurultayı, geçmiş asırlarda ve özellikle günümüzde İslam ve Müslümanlara karşı kin güden bazı çevrelerin internet kanalları vb. araçlarla gündeme getirdikleri şüphelere verdiği reddiye, soru-cevap ve tartışmalarla elde ettiği zengin tecrübeleriyle hakikate susamışlar için yeni bir çağ açmıştır. Bu doğrultuda her türlü çirkin davranıştan kaçınmaya özen göstermiş, akıl ve ruhların çok hızlı bir şekilde mükemmelleşmeye doğru gittiği bir sırda Ehl-i Beyt (a.s) Mektebinin bütün âleme sunduğu gerçeklerden gereğince yararlanılması için düşünürleri ve hakikat taliplerini harekete geçirmeyi azmetmiştir.

Burada şuna da değinmemiz gerekiyor ki, bu araştırma mecmuası Hüccetü'l-İslam Şeyh Ebulfazl İslamî'nin başkanlığında, ilim ve fazilet sahibi arkadaşlarının yardımıyla özel bir heyette hazırlanmıştır. Bu mecmuanın hazırlanmasında emeği geçen kişiler şunlardır: Seyyid Munzir Hekim, Şeyh Abdülkerim Behbehânî, Seyyid Abdurrahim Musevî, Şeyh Abdülemir Sultanî, Şeyh Muhammed Eminî, Şeyh Muhammed

Haşim Amulî, Seyyid Muhammed Rıza Âl-i Eyyub, Şeyh Ali Behramî, Hüseyin Salihî ve Azim Ukabî.

Bu mecmuada emeği geçen yukarıdaki kişilerle birlikte her biri bu araştırmadan bir bölümünü inceleyip değerli görüşlerini belirten ilim ve fazilet sahibi, araştırmacı Şeyh Muhammed Hadî Yusufî Garavî, Şeyh Caferu'l-Hadî, Üstad Sahib Abdulhamid'e ve bu eseri Türkçe'ye kazandıran sayın "Cafer Bendiderya"ya teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Arzu ve ümidimiz yüce Rabbimizin üzerimize bırakmış olduğu risaletin bir bölümünde yeterli çabayı harcamış olmaktır. O Rabbimizin ki, hak dini bütün dinlerden üstün kılmak için elçisini hidayet ve hak din üzere gönderdi. Şahid olarak Allah yeter.

**Dünya Ehl-i Beyt (a.s)
Kurultayı
Kum**

ÖNSÖZ

Kutlu İslam dininde namaz dinin direği sayılmıştır; İslam dini namaz için bir şekil belirtmiş, Allah Teala katında doğru ve sahîh olarak kabul görmesi için ona bir takım rükün, ecza ve şartlar yasamıştır.

Şüphesiz secde de farz ve müstehap namazların bir parçası, hatta namazın en fazileti bölümü, kulluğun, Allah'a itaatın ve yaratılmışın Yaratana karşısında huzu ve huşusunun en açık tecellisidir. Mümin insan Allah huzurunda mutlak kulluğunu secde vesilesiyle izhar eder. Secde huzu-huşu ve zilletin zirvesidir. İşte bu nedenle Allah Teala kendisinden başkası için secde edilmesine razı olmamıştır.

Kendisine secde edilmesi gereken tek varlığın Allah Teala olduğu ve O'ndan başkasına secde edilmeyeceği bütün Müslümanlarca tartışılmayacak bir mevzudur. Secde dinin zaruriyatındandır; bu zarurî mevzuu inkar eden iman dairesinden dışarı çıkarak kafir olur.

Neyin üzerine secde etmenin caiz olduğu konusuna gelince; farklı mezheplere mensup bütün Müslümanlar yere ve toprağa secde etmenin caiz olduğu, hatta Peygamber Efendimizden (s.a.a) nakledilen birçok nassların gereğince toprağa secde etmenin daha faziletli olduğu hususunda ittifak etmişlerdir.

İleride, konumuzu nelere secde etmenin caiz olduğu ve nelere caiz olmadığı hususundaki hadis-i şerifler üzerinde yoğunlaştırarak birinci olarak, bu hadislerdeki şer'i delilin yer ve toprağa secde etme yönünde olduğunu göreceğiz. İkinci olarak, yerden biten, yenilmeyen ve giyilmeyen şeylerle yenilen ve giyilen şeylerin üzerine secde etmenin hükmünü inceleyeceğiz. Üçüncü olarak, bu nasslardan, secdeyle ilgili

yapılan bidati elde edeceğiz. Dördüncü olarak, İmam Hüseyin'in (a.s) türbetinin faziletini ve onu diğer şeylerden seçkin kılan özellikleri göreceğiz. Beşinci olarak da, bunların arasından İmam Hüseyin'in (a.s) türbetine bu kadar önem verilmesinin nedenini ve İmam Hüseyin'in şehit düştüğü yerden (Kerbela bölgesinden) alınan toprak üzerine secde edileceği konusunda bütün Müslümanların ittifak içerisinde olduklarını göreceğiz.

Dolayısıyla; elinizdeki bu kitapta şu konuları inceleyeceğiz:

- 1– Üzerine secde edilebilecek şeylerle ilgi rivayetler.
- 2– Toprağa secde etmenin daha faziletli oluşu.
- 3– İmam Hüseyin'in (a.s) türbetinin fazileti.
- 4– İmam Hüseyin'in (a.s) türbetinden alınan toprağa secde etmeye neden önem verilmesi.

1- ÜZERİNE SECDE EDİLEBİLECEK ŞEYLERLE İLGİLİ RİVAYETLER

Nelere secde edilmesinin sahih olduğu hususunda sihah-i sitte, müsnet ve sünenlerin önde gelenlerinde Allah Resulü'nden (s.a.a) nakledilen sünneti inceleyecek ve onların ışığında Efendimizin izlenmesi gereken sahih sünnetini ve doğru yolu seçeceğiz. Bu rivayetler üç kısımdır:

a- Yere Secde Etmenin Sahih Olduğunu Bildiren Rivayetler

1- Yer benim için secde yeri ve temizleyici kılınmıştır.

Müslim'deki ifade şöyledir: *“Yeryüzünün tümü bizim için secde yeri ve su bulmadığımız zaman da toprağı bizim için temizleyici kılınmıştır.”*

Tirmizî'deki ifade ise şöyledir: *“Yeryüzünün tümü benim için secde yeri ve temizleyici kılınmıştır.”*

Bu rivayet Tirmizî'de Hz. Ali'den (a.s), Abdullah b. Ömer'den, Ebu Hüreyre'den, Cabir'den, İbn Abbas'tan, Huzeýfe'den, Enes'ten, Ebu Umame'den ve Ebuzer'den nakledilmiştir.

Beyhakî'de ise ifade şöyledir: *“Yeryüzü benim için temizleyici ve secde yeri kılınmıştır.”*

Beyhakî'deki diğer bir ifade ise şöyledir: *“Yeryüzü benim için temiz ve secde yeri kılınmıştır.”*¹

2- Peygamber Efendimiz (s.a.a) Ebuzer'e şöyle buyurmuştur: *“Yeryüzü senin için secde yeridir; o halde nerede namazın*

1- Sahih-i Buharî, c.1, s.86, 113; Sahih-i Müslim, c.2, s.64; Sahih-i Nesaî, c.2, s.32; Sahih-i Ebu Davud, c.1, s.79; Sahih-i Tirmizî, c.2, s.114, Sünenü'l-Kubra, c.2, s.433, 435.

*vakti girerse orada namaz kıl.”*¹

3- İbn Abbas'tan: *“Allah Resulü (s.a.a) taşın üzerine secde ederdi.”*²

4- Ebu Said-i Hudrî der ki: *“Allah Resulü'nün (s.a.a) burnunda ve alnında su ve toprak izi olduğunu gözlerimle gördüm.”*³

5- Rufae b. Rafî, merfu bir rivayet olarak şöyle nakleder: *“Tekbirden sonra secde etsin; alnını yere bıraksın, nihayet eklemleri hareketsiz ve düz dursun.”*⁴

6- İbn Abbas, Enes ve Bureyde sahih senetlerle merfu olarak şöyle rivayet ederler: *“Üç şey zulümdür: Namaz kılan namazını bitirmeden önce elini anlına sürmesi...”*

Vasile b. Eska'nın rivayetinde ise şöyledir: *“Namaz kılan, namaz bitmeden alnının toprağını temizlememelidir.”*⁵

7- Cabir b. Abdullah şöyle der: *“Allah Resulü (s.a.a) ile birlikte öğle namazı kılıyorduk. Çok sıcak olan çakıldan, soğutup üzerine secde etmek için bir avuç aldım.”*

Ahmed'in kitabında ifade şöyledir: *“Allah Resulü ile birlikte öğle namazı kılıyorduk. Şiddetli sıcaktan dolayı bir avuç çakıl alıp soğuması için diğer elime koyuyor ve sonra onun üzerine secde ediyordum.”*

Beyhakî'deki ifade ise şöyledir: *“Allah Resulü (s.a.a) ile birlikte öğle namazı kılıyordum. Şiddetli sıcaktan dolayı soğutmak için bir avuç çakıl alıyor, secde ederken anlımı ona*

1- Sahih-i Nesaî, c.2, s.37.

2- Hakim bunu el-Müstedrek'te nakletmiştir, c.3, s.473, Hakim ve Zehebî onu sahih bilmiştir.

3- Sahih-i Buharî, c.1, s.163, 198; c.2, s.253, 254, 256, 258, 259; Sünen-i Ebi Davud, c.1, s.143, 144; Sünen-i Kübra, c.2, s.104.

4- Beyhakî bunu Sünenü'l-Kubra'da nakletmiştir; c.2, s.102.

5- Bunu Bezzaz ve Taberanî nakletmişlerdir; bk. Mecmau'z-Zevaid, c.2, s.83-84, “Meshu'l-cibhet-i fi's-salat” babı.

bırakıyordum.”

Beyhakî, Şeyh’in şöyle dediğini naklediyor: “Bedene temas eden elbiseye secde etmek caiz olsaydı, onun üzerine secde etmek, sıcak çakılı elde soğutup secde ederken alını ona bırakmaktan daha kolaydı.”¹

8– Enes b. Malik şöyle diyor: “Şiddetli sıcakta Allah Resulü (s.a.a) ile birlikte namaz kılıyorduk, her birimiz elimize bir taş alıyorduk, soğuyunca yere bırakıyor onun üzerine secde ediyorduk.”²

9– Habbab b. Eret şöyle diyor: “Yakıcı sıcaklığın alnımıza ve elimize bıraktığı etkiden dolayı Allah Resulü’ne (s.a.a) yakındık; fakat Allah Resulü buna olumlu bir cevap vermedi.”³

10– Ömer b. Hattab’tan şöyle rivayet ediliyor: “Geceleyin yağmur yağmıştı. Sabah namazı için evden dışarı çıktığımız zaman her birimiz çölden geçerken gömleğine bir miktar çakıl taşı topluyor, onun üzerine namaz kılıyordu. Allah Resulü (s.a.a) bu hareketimizi görünce, “*Ne güzel bir sergidir*” buyurdu ve bu çakıl taşlarının üzerine secde etmenin başlangıcıydı.”

Ebu Davud, İbn Ömer’den şöyle naklediyor: “Bir gece yağmur yağdı ve yer ıslandı. Bunun üzerine herkes gömleğinde çakıl taşı getirerek onu yere seriyordu...”⁴

11– İyaz b. Abdullah–i Kureyşî şöyle rivayet eder: “Allah Resulü bir adamın emamesinin bir köşesine secde ettiğini görünce eliyle emamesini yukarı çekmesini ve alnını işaret etti.”⁵

1– Müsned–i Ahmed, c.1, s.327; Sünen–i Kubra, Beyhakî, c.2, s.105.

2– es–Sünenü’l–Kubra, c.2, s.106.

3– es–Sünenü’l–Kubra, c.2, s.105, 107; Neylu’l–Evtar, c.2, s.268.

4– Ebu Davud, c.1, s.75; es–Sünenü’l–Kubra, c.2, s.440.

5– es–Sünenü’l–Kubra, c.2, s.105.

12– Emirulmüminin Hz. Ali’den (a.s) şöyle buyurduğu rivayet edilir: “*Biriniz secde edince emamesini alnından çeksin, alını belirsin.*”¹

13– Nafi’ şöyle diyor: “Abdullah b. Ömer secde ederken, başında emame olduğu zaman alnını yere koymak için emamesini kaldırırdı.”²

14– Ubade b. Samit hakkında şöyle rivayet ediliyor: “Ubade namaza durduğu zaman alnından emamesini çekerek alnını belirgin ediyordu.”³

15– Ebu Ubeyde diyor ki: “İbn Mes’ud sadece yere namaz kılıyor veya secde ediyordu.”⁴

16– İbrahim’den şöyle rivayet ediliyor: “İbrahim, (namaz vakti) bir bordun üzerinde durarak yere secde ediyordu. Biz, ‘bord nedir?’ diye sorduk, hasırdır dedi.”⁵

17– Salih b. Hayevani’s–Sebaî şöyle diyor: “Allah Resulü (s.a.a), bir adamın, emamesini alnına çekip onun üzerine secde ettiğini görünce onun alnından emamesini çekerek alnını belirgin etti.”⁶

b– Hiçbir Mazeret Olmaksızın Yer Dışındaki Bir Şeye Secde Etmekle İlgili Rivayetler

1– Enes b. Malik şöyle diyor: “Büyük annem Melike, Peygamber Efendimizi (s.a.a) onun için hazırladığı yemeğe davet etti. Allah Resulü (s.a.a) yemeği yedikten sonra, ‘Ayağa kalkın, birlikte namaz kılalım’ buyurdu. Çok kullanılması

1– Ae.

2– es–Sünenü’l–Kubra, c.2, s.105.

3– es–Sünenü’l–Kubra, c.2, s.105.

4– Taberanî bunu el–Kebir’de, c.9, s.355’te nakletmiştir; Mecmau’z–Zevaid’de, c.2, s.57’de de ondan nakledilmiştir.

5– Taberanî bunu el–Kebir’de, c.9, s.355’te nakletmiştir; Mecmau’z–Zevaid’de, c.2, s.57’de de ondan nakledilmiştir.

6– es–Sünenü’l–Kubra, c.2, s.105; Nasbu’r–Râye, Zeylaî, c.1, s.386.

sonucu siyahlaşan bize ait bir hasırı alarak üzerine su serptik. Sonra Allah Resulü (s.a.a) namaza durdu. Ben de yetimle birlikte onun arkasında safa oluşturduk; yaşlı kadın da bizim arkamızda durdu...”¹

Ümmü Süleym, Peygamberin (s.a.a) namaz kıldığı yeri kendisine namaz yeri etmek için Resul-i Ekrem'den (s.a.a) evine giderek namaz kılmasını istedi. Allah Resulü (s.a.a) onun evine gitti. Ümmü Süleym bir hasır parçası alarak üzerine su serpti. Peygamberimiz (s.a.a) o hasırın üzerinde namaz kıldı; diğerleri de onunla birlikte namaz kıldılar.”²

Beyhakî kendi Sünen’inde şöyle rivayet etmiştir: ³ “Allah Resulü (s.a.a) öğle vakti Ümmü Süleym’in evinde uyukluyordu. Ümmü Süleym onun için bir deri parçası açıyordu. Hava sıcak olduğu için Allah Resulü (s.a.a) terliyordu. Ümmü Süleym de onun terini alarak kendi ıtırına katıyordu. Allah Resulü (s.a.a) için hasır seccade açıyor, Efendimiz onun üzerinde namaz kılıyordu.”⁴

1– Buharî bunu kendi Sahih’inde, c.1, s.101’de nakletmiştir; bu rivayet Sahih-i Nesaî, c.2, s.57’de de kaydedilmiştir.

2 – İbn Mâce’nin Sünen’inde, c.1, s.255’te ifadesi şöyledir: Amcalarımdan biri yemek hazırlayarak Efendimize, “Benim evimde yemek yiyip namaz kılmanı istiyorum” dedi. Allah Resulü (s.a.a) onun evine gitti. Evin bir köşesinden siyah bir hasır vardı. Allah Resulü (s.a.a) onun üzerine su serpmelerini emretti. Sonra namaz kıldı ve biz de onunla birlikte namaz kıldık.

3– es-Sünenü’l-Kubra, Beyhakî, c.2, s.421.

4– Sünen’de, c.2, s.436’da ise ifade şöyledir: “Allah Resulü (s.a.a) ahlakı insanların en güzeli olanıydı. Evimizdeyken namaz vakti girince altındaki serginin süpürülüp üzerine su serpilmesini emrediyordu. Sonra ayağa kalkıyordu; biz de onun arkasında duruyorduk ve böylece bizimle birlikte namaz kılıyordu.” Onların sergisi hurma ağacının yapraklarındandı.

Diğer bir ifade şöyledir: “Allah Resulü (s.a.a) içinde hasır parçası olan bir eve girdi. Onun bir bölümünü süpürerek su serptikten sonra üzerinde namaz kıldı”.

2– İbn Abbas şöyle diyor: “Allah Resulü (s.a.a) hasır seccadenin üzerinde namaz kılıyordu.”¹

3– Ebu Said-i Hudrî’den: “Resul-i Ekrem’in (s.a.a) huzuruna gittiğim zaman bir hasırın üzerinde namaz kıldığını ve ona secde ettiğini gördüm.”²

4– Ümmü’l-Müminin Meymune’den şöyle rivayet edilmiştir: “Resul-i Ekrem (s.a.a) namaz kılıyordu; ben de onun yanında durmuştum. Secde ederken bazen elbisesi bana değişiyordu. Hazret hasır seccadenin üzerine secde ediyordu.”³

5– İbn Ömer şöyle diyor: “Allah Resulü (s.a.a) hasır seccadede namaz kılıyor ve onun üzerine secde ediyordu.”⁴

6– Ümmü’l-müminin Ümmü Seleme şöyle diyor: “Allah Resulü’nün (s.a.a) üzerinden namaz kıldığı bir hasır seccadesi vardı.”⁵

7– Enes der ki: “Allah Resulü (s.a.a) hasır seccade üzerinde

1– Sahih-i Tirmizî, c.2, s.126.

2– Sahih-i Müslim, c.2, s.62, 128; İbn Mâce bunu kendi Sünen’inde, c.1, s.321’de ve Tirmizî de kendi Camia’sında, c.2, s.127’de kaydetmiştir; fakat onda “Onun üzerine secde ediyordu” tabiri geçmemiştir.

3– Buharî, c.1, s.101; Müslim, c.2, s.128; İbn Mâce, c.1, s.320; en-Nesaî, c.2, s.57; Beyhakî, c.2, s.421.

Müslim, c.1, s.168’de bunu Aişe’den rivayet etmiştir. Aişe diyor ki: Allah Resulü (s.a.a) bana “mescidden hasır seccade getir” dedi. Ben, “Hayızım” dedim. Bunun üzerine, “Hayız olman senin kendi elinde değildir” dedi.

4– Taberanî bunu el-Evsat kitabında, c.8, s.348’de ve el-Kebir’de, c.12, s.292’de kaydetmiştir.

5– Bunu Ebu Ye’la ve Taberan’i el-Evsat’ta, c.6, s.288’de rivayet etmiştir; yine Rical-u Ebu Ya’la Ricalu’s-Sahih, Ümmü Habibe’den de bunun benzerini sahih olarak rivayet edilmiştir. Nitekim Mecmau’z-Zevaid, c.2, s.57’de de kaydedilmiştir.

namaz kılıyor ve ona secde ediyordu.”¹

c- Mazeret Nedeniyle Yer Dışındaki Şeylere Secde Etmekle İlgili Rivayetler

1- Enes b. Malik şöyle diyor: “Resul-i Ekrem’le (s.a.a) birlikte namaz kıldığımızda, aşırı sıcaklık nedeniyle alnımızı yere bırakamayınca elbisemizi yere serip onun üzerine secde ediyorduk.”

Buharî’nin ibaresi şöyledir: “Allah Resülü (s.a.a) ile birlikte namaz kıldığımızda aşırı sıcaklık nedeniyle bazılarımız elbisesinin bir köşesini secde yerine bırakıyordu.”

Müslim’de ise ifade şöyledir: “Aşırı sıcaklıkta Allah Resülü (s.a.a) ile birlikte namaz kılıyorduk, aramızdan biri alnını yere bırakamayınca elbisesini serip onun üzerine secde ediyordu.”

Diğer bir metinde şöyle geçer: “Allah Resülü (s.a.a) ile birlikte namaz kıldığımız zaman aşırı sıcaklıktan dolayı bazılarımız elbisesini secde yerine bırakıyordu.”²

Şevkanî en-Neyl’de şöyle diyor: Bu rivayet, yerin sıcaklığından korunmak için elbiseye secde etmenin caiz olduğuna delalet ediyor. Bu rivayet, secdede asıl olan alnın direkt olarak yere temas etmesi olduğuna işaret etmektedir; çünkü elbise sermek, alnı direkt olarak yere bırakma imkanı olmayışı şartına bağlı kılınmıştır.

2- Enes b. Mali şöyle diyor: “Öğlenin sıcak vakitlerinde Resul-

1- Taberanî bunu el-Evsat’ta ve es-Sağir’de bazıları sahih olan senetlerle rivayet etmiştir; bu rivayetın ricalleri güvenilirdir; Mecmau’z-Zevaid, c.2, s.57.

2- Sahih-i Buharî, c.1, s.101; Sahih-i Müslim, c.2, s.109; İbn Mâce, c.1, s.321; Ebu Davud, c.1, s.106; Sünen-i Daremî, c.1, s.308; Müsned-i Ahmed, c.1, s.100; es-Sünenü’l-Kubra, c.2, s.106; Neylu’l-Evtar, c.2, s.268.

i Ekrem’in (s.a.a) arkasında namaz kıldığımız zaman sıcaktan korunmak için elbisemizin üzerine secde ediyorduk.”

Bu rivayeti İbn Mâce kendi Sünen’inde¹ nakletmiştir. İmam Sindî kendi Şerh’inde şöyle diyor: Bu rivayette geçen “zehair” “zehire” kelimesinin çoğulu olup öğle vaktindeki şiddetli sıcak anlamındadır.

İbn Abbas’tan nakledilen, “Allah Resülü’nün (s.a.a) kendi elbisesine secde ettiğini gördüm” rivayeti de bu duruma hamlediliyor.²

Buharî bunu “es-sucud-u ale’s-sevb-i fi şiddeti’l-harr” babında nakletmiştir.³

Hasan diyor ki: “İnsanlar, elleri elbiselerinin kolunda olduğu halde emame ve başlıklarına secde ediyorlardı.”

Ahmed merfu olarak Muhammed b. Rabi’dan, Yunus b. Heres-i Taiifi’dan, Avn’dan, babasından, Mugire b. Şu’be’den şöyle rivayet etmiştir: ⁴ “Allah Resülü (s.a.a) dabaklanmış deri üzerinde namaz kılıyordu veya namazını dabaklanmış deri üzerinde kılmayı seviyordu.”⁵

Bu rivayetin senetleri genellikle zayıftır ve ahkamda böyle rivayetlerle istidlal edilmez. Bu rivayette Yunus b. Heres vardır. Ahmed diyor ki: “Yunus’un rivayetleri mustarıptır.” Abdullah b. Ahmed diyor ki: Bir kez daha Ahmed’den Yunus b. Heres’i sorduğumda onu zayıf saydı. İbn Mein, “Onun rivayetleri değersizdir” demiştir. Ebu Hatem ise, “Onun

1- Sünen-i İbn Mâce, c.2, s.216.

2- Ebu Ya’la ve Taberanî bunu el-Kebir’de, c.11, s.84’te rivayet etmiştir.

3- Sahih-i Buharî, c.1, s.101, “es-sucud-u ale’s-sevb-i fi şiddeti’l-harr” babı.

4- Müsned-i Ahmed b. Hanbel, c.4, s.254.

5- Bunu Ebu Davud c.1, s.106’da, Beyhakî kendi Sünen’inde, c.2, s.420’de yukarıdaki senetlerle rivayet etmiştir.

rivayetleri güçlü değildir” demiştir. Nesaî, “zayıftır” demiştir. Bir defasında da, “Güçlü değildir” demiştir. İbn Ebi Şeybe diyor ki: “Onu İbn Mein’den sorduğumda ‘biz geçmişte onu şiddetli bir şekilde zayıf sayıyorduk’ dedi.” Sacî onun hakkında “Zayıftır” demiştir.¹

Yine, bu rivayette Ebu Avn Ubeydullah b. Said es-Sekafî el-Kufî vardır. Ebu Hatem “Cerh ve Ta’dil” kitabında onun ve oğlunun hakkında, “Meçhuldür” diyor. İbn Hacer ise, “Onun Mugire’den naklettiği rivayet mürseldir” diyor.

Ayrıca bu rivayetin metni secde ve secdenin hükmü konusunda sessiz kalmıştır; deri üzerinde namaz kılmakla ona secde etmek arasında bir gereklilik de yoktur.

Son Söz

Sihah ve müsnetlerde, üzerine secde edilmesi caiz olan şeyler hakkında merfu ve mevkuf olarak nakledilen rivayetlerin tümü bunlardır; burada kaydetmediğimiz hiçbir rivayet kalmadı. Bu rivayetler apaçık bir şekilde, secdede asıl olan şeyin mümkün olması durumunda yeryüzünü olduğuna delalet etmektedir. Ondan sonra da, hasır seccade, siyah hasır ve hasır ile ilgili rivayetlere dayanarak yerden biten bitkilerden yapılan şeyler geliyor; mazuriyet olmadığı durumda bu rivayetleri izlemek kaçınılmazdır. Ancak yer ve yerden biten şeylere secde etmekten mazur olma durumunda bedene bitişik elbiseye secde etmek caizdir; bu durumda bedene bitişik olmayan giysiye secde edilmez; çünkü rivayetlerde bundan bahsedilmemiştir.

Koyun yünü, deve kılı, ipek ve benzeri şeylerden dokunan halı, seccade, sergi ve benzeri şeyler ve bedene bitişik olmayan elbisenin üzerine secde etmeye gelince; bunların üzerine secde etmenin caiz olduğuna dair hiçbir delil yoktur ve Peygamber Efendimizin (s.a.a) sünnetinde buna delalet eden hiçbir belge

1– Tehzibu’t-Tehzib, c.11, s.437.

bulunmamaktadır. Din hükümlerini ve özellikle namaz ahkâmını açıklamayı üstlenen siyah-ı sittede, bunların üzerine secde etmenin caiz olduğuna delalet ve işaret eden hiçbir hadis ve hatta bir kelime bile yoktur.

Yine birinci asırda yazılmış olan müsnet ve sünen gibi diğer hadis kitaplarında ister merfu olsun, ister mevkuf, kendisiyle istidlal edilebilecek hiçbir rivayet yoktur.

O halde halı ve seccade üzerine secde etmenin caiz olduğu görüşü ve buna bağlı kalmak ve günümüzde olduğu gibi üzerine secde etmek için camilere halı döşemek bidat, Allah ve Resulü’nün (s.a.a) sünnetine muhalif olan gayr-i meşru bir durumdur.

Büyük Hafız Sıka Ebubekir b. Ebi Şeybe, Musannaf’ının 2. cildinde kendi senediyle Said b. Museyyib’den ve Muhammed İbn Sirin’den şöyle naklediyor: “Giysi üzerinde namaz kılmak yeni çıkarılmış bir şeydir. Allah Resulü’nden (s.a.a) sahih bir senetle şöyle rivayet edilmiştir: “*İşlerin en kötüsü yeni çıkarılanıdır ve yeni çıkarılan her şey de bidattir.*”¹

1– Bk. Siretuna ve Sünnetuna, Eminî, (siretu nebiyyina ve sünnetuhu) s.146–157.

2– TOPRAĞA SECDENİN ÜSTÜNLÜĞÜ

Rivayetlerde yüzü toprağa bulamak geçmiştir; bu emir, bu işin farz olduğuna delalet etmese de en azından üstün ve beğenilir olduğuna delalet eder. Secdede yüzü toprağa bulamayı emreden bir takım rivayetler naklediliyor; kesinlikle bu rivayetlerden toprağa secde etmenin daha faziletli olduğu anlaşılmaktadır.

1– Halid Cuhnî şöyle diyor: Allah Resulü (s.a.a) secde etmekte olan Suheyb'in sanki toprağa bulanmaktan kaçındığını görünce ona şöyle buyurdu: “*Ey Suheyb! Yüzünü toprağa bula.*”¹

2– Bu rivayetin zahirinden anlaşıldığı kadarıyla Suheyb secde ederken bedenine bitişik olan veya bitişik olmayan bir elbiseyle yüzünü toprağa bulamaktan sakınıyordu. Veya en azından hasır ve düz taşlara secde ediyordu. Her durumda, bu rivayet taşın üzerine secde etmek karşısında toprağa secde etmenin daha faziletli olduğunu gösteriyor; elbette rivayetler yer dışındaki şeylerin üzerine secde etmeye karşı, taşla secde etmenin caiz olduğuna delalet etmektedirler.

3– Ümmü Seleme şöyle rivayet ediyor: Peygamber-i Ekrem (s.a.a), Eflah ismindeki hizmetçimizin secde ederken yeri üfürdüğünü görünce, “*Ey Eflah! Toprağa bula*” buyurdu.²

4– Diğer bir rivayete göre Peygamber Efendimiz (s.a.a), “*Ey Eflah! Yüzünü toprağa bula*” buyurdu.³

5– Ebu Salih şöyle rivayet etmiştir: Ümmü Seleme'nin huzuruna girdim. Sonra kardeşinin oğlu içeri girerek onun evinde iki rekat namaz kıldı. Ümmü Seleme onun secde ederken toprağı üfürdüğünü görünce dedi ki: Ey kardeşimin

1– Kenzu'l-Ummal, Muttakî Hindî, c.7, s.465, rakam: 19810.

2– Ae. c.7, s.459, rakam: 19776.

3– Kenzu'l-Ummal, c.7, s.465, rakam: 19777.

oğlu! Üfürme; çünkü ben Allah Resulü'nün (s.a.a) Yesar ismindeki bir genç üfürünce ona, “*Yüzünü Allah için toprağa bula*” diye buyurduğunu duydum.¹

1– Kenzu'l-Ummal, Muttakî Hindî, c.7, s.465, rakam: 19810 ve Müsned-i Ahmed, c.6, s.310.

3- İMAM HÜSEYİN'İN (A.S) TÜRBETİNİN FAZİLETİ

Ebu Hanife'nin hocası Ezraî, Medine'den yolculuğa çıkınca üzerine secde etmek için Medine'den bir miktar toprak alıyordu. Kendisine bunun nedeni sorulunca, “Yeryüzündeki en üstün toprak parçası, Allah Resulünün (s.a.a) defnedildiği yerdir; Ben Allah için bunun üzerine secde etmek istiyorum” dedi.¹

Aişe veya Ümmü Seleme'den şöyle rivayet ediliyor: Allah Resulü (s.a.a) bunlardan birine şöyle buyurdu: “*Malik, daha önce hiç gelmediği bir şekilde benim evime gelerek dedi ki: 'Bu oğlun Hüseyin öldürülecektir. İstiyorsan onun öldürüleceği toprağı sana göstereyim' dedi ve sonra kızıl renkli bir toprak çıkardı.*”²

Ümmü Seleme'den şöyle rivayet edilmektedir: Bir gün Resul-i Ekrem (s.a.a) benim evimde oturduğu bir sırada, “*Kimse içeri girmesin*” buyurdu. Ben bekledim; o sırada Hüseyin (a.s) içeri girdi. Ben Allah Resulü'nün (s.a.a) ağladığını duydum. Hüseyin'in Allah Resulü'nün (s.a.a) odasında olduğunu öğrendim. Allah Resulü (s.a.a) onun başını okşayıp ağlıyordu. Ben, “Allah'a andolsun ki Hüseyin'in içeri girdiğini fark etmedim” dedim. Bunun üzerine Allah Resulü (s.a.a) buyurdu ki: “*Cebrail de evde bizimle birlikteydi. Bana, onu seviyor musun? dedi. Ben, dünyada, evet seviyorum dedim. Bunun üzerine, ümmetin onu Kerbela denilen yerde öldürecekler, dedi. Cebrail onun toprağından bana bir miktar verdi.*” Allah Resulü (s.a.a) onu bana gösterdi. Hüseyin'in (a.s)

1- Bk. Hazihî Hiye's-Şia, Bâkır Şerif el-Kereşî, s.267-270.

2- Müsned-i Ahmed b. Hanbel, c.7, s.418, Ümmü Seleme'nin rivayeti, h: 25985.

öldürüldüğünü öğrenince ben, “Bu yerin ismi nedir?” diye sordum. “Kerbela'dır” dediler. Bunun üzerine, Allah Resulü (s.a.a) doğru söylemiştir; Kerb ve beladır dedim.¹

Muhammed b. Meşhedî el-Mezaru'l-Kebir'de, kendi senediyle İbrahim b. Muhammed es-Sekafi'den, babasından, İmam Cafer Sadık'tan (a.s) şöyle rivayet etmektedir: “*Allah Resulü'nün (s.a.a) kızı Fatma'nın tesbihi teşi ipindendi. O ipliğe tekbirlerin sayısınca düğüm atmıştı. Hamza b. Abdulmuttalib şehid edilinceye kadar onu elinde döndürerek tekbir getiriyor ve tesbih ediyordu. Sonra Hamza'nın mezarının toprağından tesbih yaptı. İnsanlar da öyle yaptılar. Sonra Hüseyin (a.s) şehit edilince onun türbetindeki fazilet ve meziyetten dolayı insanlar işi onun türbetine çevirerek onun mezarın toprağıyla böyle yaptılar.*”²

Kerbela toprağı da Mekke ve Medine toprağı gibi kutsal ve saygındır. Rivayetlerde şöyle geçiyor: Emirulmümi-nin İmam Ali (a.s) Kerbela'dan geçerken toprağından bir avuç aldı; onu koklayarak ağladı ve gözyaşlarından toprak ısladığı halde buyurdu ki: “*Bu yerden yetmiş bin kişi haşrolarak hesaba çekilmeden cennete girecekler.*”³

Ümmü'l-Müminin Ümmü Seleme yine şöyle rivayet etmiştir: Bir gece Allah Resulü (s.a.a) müstarip bir halde yan tarafı üzerine yatmıştı. Sonra tekrar ıstırap içerisinde birinci defa görmediğim bir halde yan tarafında yattı. Sonra elindeki kızıl toprağı öperek (üçüncü defa) yan tarafına yattı. Ben, “Ey

1- Mecmau'z-Zevaid, Heysemi, c.9, s.185-189, Menakıb-ı Hüseyin (a.s) babı.

2- Müstedreku'l-Vesail, c.4, s.12, “istihbabu's-sucud ela türbeti'l-Hüseyin (a.s)” bablarından 9. bab, h: 4056, Meşhedî'nin el-Mezaru'l-Kebir'inden naklen; Biharul-Envar, c.101, s.133, h: 64; Vesailu's-Şia, c.6, s.455, 16. bab, “İttihazu's-sebhe min tin-i kabri'l-Hüseyin (a.s)” babı, h: 8427.

3- Mecmau'z-Zevaid, Heysemî, c.9, s.191.

Allah'ın Resulü! Bu toprak nedir?" diye sordum. Hazret Hüseyin'e işaret ederek buyurdu ki: *"Cebrail bana bunun (İmam Hüseyin'in -a.s-) Irak topraklarında öldürüleceğini haber verdi. Ben Cebrail'e, Hüseyin'in öldürüleceği toprağı bana göster dedim. İşte bu onun türbetidir."*¹

Ümmü'l-Müminin Ümmü'l-Fazl bint Haris şöyle rivayet etmiştir: İmam Hüseyin (a.s) kucacımda olduğu halde Allah Resulü'nün (s.a.a) huzuruna vardım. Hazret bana bir bakış attı; ben gözlerinden yaşlar süzüldüğünü görerek, "Ey Allah'ın Resulü! Anam-babam size feda olsun. Ne oldu size?" diye arzettim.

Buyurdu ki: *"Cebrail benim yanıma gelerek, ümmetimin bu oğlumun öldürüleceğini bana haber verdi."*

Ümmü'l-Fazl korku içerisinde İmam Hüseyin'e işaret ederek, "Bu mu öldürülecek?" diye sorunca Allah Resulü (s.a.a) buyurdu ki: *"Evet; Cebrail bana onun türbetinden kızıl bir toprak getirdi."*²

Aişe şöyle rivayet etmiştir: Hüseyin b. Ali, Allah Resulü'ne (s.a.a) vahiy geldiği bir sırada onun huzuruna varıp kendisini Hazret'in üzerine attı. Hüseyin'e önem verdiği bir sırada; Cebrail, *"Ey Muhammed! Onu seviyor musun?"* dedi. Hazret, *"Oğlumun neden sevmeyeyim?"* buyurdu. Bunun üzerine Cebrail, *"Ümmetin senden sonra onu öldürecektir"* dedi. Sonra elini uzatarak beyaz bir toprak getirerek, *"Bu oğlun adına Taff denilen bu toprakta öldürülecektir"* dedi. Cebrail Allah Resulü'nün (s.a.a) yanından ayrılıp gittiği zaman o toprak elinde olduğu halde ağlayarak buyurdu ki: *"Ey Aişe! Cebrail oğlum Hüseyin'in Taff topraklarında öldürüleceğini ve"*

1 – Müstedreku'l-Hakim, c.4, s.398; Kenzu'l-Ummal, c.7, s.106; Siyeru'l-A'lamu'n-Nubela, c.3, s.15; Zehairu'l-Ukba, s.148.

2 – Müstedreku'l-Hakim, c.3, s.176 ve c.4, s.398, Tabiru'r-Rüya kitabı.

ümmetimin yakında benden sonra fitneye düşeceğini bana haber verdi." Daha sonra Hazret çıkıp aralarında Ali, Ebubekir, Ömer, Huzeyfe ve Ammar da bulunan ashabının arasına gitti. Ashap ona doğru gelerek, "Ey Allah'ın Resulü! Sizi ağlatan şey nedir?" diye sordular. Bunun üzerine, *"Cebrail bana bu toprağı getirerek benden sonra oğlum Hüseyin'in Taff toprağında öldürüleceğini ve mezarının orada olacağını haber verdi"* buyurdu.¹

Ümmü'l-müminin Ümmü Seleme şöyle rivayet eder: Hasan ve Hüseyin benim evimde Allah Resulü'nün (s.a.a) huzurunda oynadığı bir sırada Cebrail nazil oldu ve Hüseyin'e işaret ederek *"Ey Muhammed! Senden sonra ümmetin bu oğlunu öldürecektir"* dedi. Bunun üzerine Hazret (s.a.a) elinde bulunan toprağı koklayarak, *"Eyvah kerb ve beladan"* dediği halde ağlayarak onu göğsüne yapıştırdı.

Sonra o toprağı Ümmü Seleme'ye vererek, *"Bu toprak kana dönüştüğü zaman bil ki oğlum Hüseyin öldürülmüştür"* buyurdu. Ümmü Seleme o toprağı bir şişeye koydu. Her gün ona bakarak, *"Kana dönüşeceğin gün (musibet bakımından) büyük bir gündür"* diyordu.²

Ehlsünnetin güvenilir alimleri, bunun gibi Resul-i Ekrem'den (s.a.a), torunu ve gülü olan İmam Hüseyin'in (a.s) şehit olduğu toprağı saygısını ortaya koyan bir çok rivayetler nakletmişlerdir; o halde o yerin toprağından bir parça alınarak sırf Allah'ın rızası için secde ederken alını onun üzerine bırakmanın ne sakıncası olabilir ki?!

1 – Mecmau'z-Zevaid, c.9, s.187; Tehzibu'l-Kemal, s.71; Allah Resulü (s.a.a) Cebrail'in getirdiği toprağı alarak kokluyor ve *"Eyvah! Kerb ve baladan"* diyordu.

2 – Mu'cemu'l-Kebir, Taberanî, c.3, s.108, "Tercemetu'l-İmam Hüseyin (a.s)" babında.

4- İMAM HÜSEYİN'İN (A.S) TÜRBETİNE SECDE ETMENİN ÖNEMİ

Kerbela toprağına secde etmenin hedefi iki temel ve değerli ilkeye dayanmaktadır:

Birincisi: Namaz kılan kişinin, nereden ve hangi yerden olursa olsun, namazda secde için pâk olduğuna yakın ettiği bir toprak kullanması daha güzeldir; tüm topraklar üzerine secde etmenin caiz oluşu konusunda eşittir ve aralarından hiçbir fark yoktur. Gerçekte pâk toprağına secde etmek namaz kılan kişinin elbisesi, bedeni ve durduğu yerin pâklığına riayet etmesi gibidir.

Müslüman, ister yolculukta olsun ister olmasın üzerine secde etmek için pâk bir toprak seçmelidir; insanın durup secde ettiği her yerin pâk olduğuna emin olması imkansızdır. Müslüman olsun veya gayr-i Müslim olsun, necaset ve pâklık konusunda dinin emirlerine karşı ilgisiz olan insanların konakladığı şehir, köy, oteller, kervansaraylar, yol üzerindeki misafirhaneler, meydanlar, misafirlerin kaldığı yerler, garajlar ve gariplerin kaldığı menzillerin vs. pâk olduğunu nereden bilebilir ki?!

O halde, Müslüman'ın dininde ihtiyatlı davranarak çirkin, necis ve kirli şeylere secde etmekten sakınıp namaz kılınca üzerine secde etmek için yanında pâk toprak bulundurmasının ne sakıncası var?! çünkü yanında çirkin ve necis şeylerin bulunması durumunda hiçbir zaman Allah'a yaklaşmak mümkün değildir?! Peygamber Efendimizin (s.a.a) sünneti gereğince onların üzerine secde etmek caiz değildir. (Özellikle) namaz kılan kişinin uzuvlarının ve elbisesinin pâk olması gerektiğini vurgulayıp çöplük, mezbahaneler, mezarlıklar, yol kenarları, hamamlar, develerin yattığı yerler gibi bazı

mekarlarda namaz kılmaktan sakındıran,¹ camileri temiz ve pâk tutup güzel kokular sürmeye yönelik onca emirler vardır.²

Takva sahibi fakihler birinci asırlarda bu görüşe uyuyorlardı. Tabiinden ve herkesin güvendiği büyük fakihlerden olan Mesruk b. Ecde'³ yolculuğına çıktığı zaman beraberinde kurumuş çamur götürüp onun üzerine secde ediyordu. Bu rivayeti Ehlisünnet'in önde gelen imamlarından ve güvenilir saydığı kişilerden Hafız Ebubekir b. Ebi Şeybe iki senetle nakletmiştir: "Mesruk yolculuğına çıktığı zaman, gemide üzerine secde etmek için beraberinde kurumuş çamur götürüyordu."⁴

Ehl-i Beyt mektebinde birinci asıl budur ve bu aslın sahabe ve tabiinin döneminde bir geçmişi vardır.

İkinci asıl; bazı yerlerin diğerlerine üstünlük gerektirmesi kuralı. Bu kural etki, konum ve onlara karşı bakış açılarımızın farklı olmasını gerektiriyor; bu da bütün ümmetler arasında yaygın olan doğal ve akli bir durumdur; çünkü yer ve mekamlar isnat edildikleri şeyle değer kazanırlar. Bu değer ve meziyetle onlar hakkında özel bir takım kurallar uygulanır ve onlardan, görmezden gelinmeyecek bir takım hükümler çıkar.

Örneğin devlete intisap edilen resmi daireler, evler, mekan ve alanlar, özellikle bir padişahın sarayına intisap edilen yapı ve

1- Sünen-i İbn Mâce, c.1, s.252 ve diğer müsnet ve sünenler.

2- Sünen-i İbn Mâce, c.1, s.256 ve diğer kaynaklar.

3- Hicri 62 yılında vefat eden, sihahın altı ricalinden biri ve büyük tabiinden olan Mesruk b. Ecde' Abdurrahman b. Malik Hemdanî Ebu Aişe, Ebubekir, Ömer, Osman ve Ali'den rivayet etmiştir. Abid, güvenilir bir fakihdir. O, insanlara Allah Resülü'nün (s.a.a) sünnetini öğreten İbn Mesu'dun ashabındandır.

Bk. Tarihu'l-Buhariyyi'l-Kebir, c.2, s.35; Tabakat-ı İbn Sa'd, c.6, s.50-56; el-Cerh-u ve't-Ta'dil İbn Ebi Hatem, c.1, s.396; Tehzibu't-Tehzib, c.10, s.109-111.

4- el-Musannef, c.12, "men kane yehmilu fi's-sefinet-i şey'en yescudu aleyhi" babı.

binaların insanların dikkat etmesi gereken kendine has bir takım hüküm ve kuralları vardır; yine onlara ilişkin çıkarılan ve uygulanan kanunlar da kendine hastır.

Bu konu, Allah Teala'ya isnat edilen yerler, binalar ve şehirler hakkında da geçerlidir; çünkü bunların kendisini Allah Teala'ya teslim eden herkesin gözetmesi gereken bir takım dinî hükümleri, özel ehemmiyet ve gerekleri vardır.

Bu genel itibar nedeniyle, Ka'be'nin özel hükümleri vardır ve Harem'in kendine has bir konumu vardır. Mekke ve Medine mescidi kendine has hükümlere sahiptir. Yine camilerin, mabetlerin, manastır ve kiliselerin hürmet ve saygınlığını gözetmek gerekir; camiye cenabet ve hayız halinde girmenin yasak oluşu, satılmalarının müekket yasak oluşu gibi bir takım hüküm ve sınırları vardır; bu da onların Allah Teala'ya intisap etmelerinin belirtisidir.

Mekke-i Mükerreremin emin belde olarak kabul edilmesi ve halkın uzak yollardan ona yönelip hac yapması ve ondaki ibadetleri yapmanın farz oluşu bu bölgenin Allah Teala tarafından seçkin kılındığı anlamındadır.

Yine Medine-i Münevverenin saygın ilahi harem sayılması ve Peygamber Efendimizin (s.a.a) sünnet-i şerifinde Medine halkı, toprağı, oraya giden ve orada defnedilen kimseler için bir takım hükümlerin olması; bütün bunlar onun Allah Teala'ya intisap edilmesi ve Medine'nin Hatemu'l-Enbiya Hz. Muhammed'in şehri olması nedeniyledir.

Bu seçkinlik sadece bu iki yere has değildir dinde belirlenen çeşitli sebepler yüzünden bazı yerlerin diğerlerinden üstünlüğü bir çok yer için geçerlidir; buna örnek olarak peygamberlere, vasilere, veli kullara, sıdıklara ve şehitlere intisap eden yerler için bu seçkinlik kendi çapında geçerlidir. Muhabbetler, ilgi ve ilişkilerin tümü bu asıldan oluşur.

Bunun anlaşılması için şu sorulara dikkat etmek yeterlidir:

Allah Resulü'nün (s.a.a) torunu İmam Hüseyin'e ağlamasına, o kadar matem tutmasına, Kerbela toprağını koklayıp öpmesine neden olan şey nedir?

Ümmü'l-müminin Ümmü Seleme'nin Kerbela toprağını bir keseye bırakarak elbisesine bağlamasının nedeni nedir?

Hz. Fatıma'nın (s.a), babasının kabrinin tertemiz toprağını alıp koklamasının sebebi nedir?

Emirulmüminin Ali'yi (a.s) Kerbela'dan geçerken Kerbela toprağından bir avuç alarak koklayıp ağlamaya sevkeden, gözlerinden akan yaşın yeri ıslatmasına ve "*Bu topraktan yetmiş bin kişi haşrolacak ve hesaba çekilmeden cennete girecekler*" buyurmasına neden olan etken nedir? Nitekim bunu Taberanî rivayet etmiş ve Heysemî de bu rivayetin ricallerinin güvenilir olduklarını söylemiştir.¹

Böylece özgür bir düşünür, Kerbela toprağıının faziletinin ve onun Allah Teala'ya intisap etmesinin sebebinin bu topraklarda cennet gençlerinin efendisi, Peygamber'in çiğher pasesi Hz. Hüseyin'in her şeyini Allah yolunda feda ettiğinden kaynaklandığını ve Yüce Allah'ın bu fedakarlığın unutulmaması için bu topraklara saygınlık verdiğini kolay bir şekilde anlayabilir.

Kerbela insanları Allah'a davet eden, O'na yönlendiren ve O'nun yolunda kıyam eden Allah'ın velisinin mezarının bulunduğu yerdir. Kerbela, kendinin ve ailesinin canını Allah yolunda kurban eden, Allah'ın dinini yüceltmek, tevhidi yaymak, din öğretilerini ve O'nun yolunu sağlamlaştırmak için canını takdim eden kimsenin diyarıdır.

Nasıl İmam Hüseyin'in (a.s) adı gökte ve yerde sürekli anılmasın; oysaki Allah'ın sevgisi onun tüm varlığında ve kalbinde kök salmıştır.

1- Mecmau'z-Zevaid, c.9, s.191.

Secde yalnız Allah içindir çünkü Ondan başka hiçbir mabut yoktur ancak secdede alınımızı yere bırakırken böyle bir bölgeden alınan toprağa koymamız bizi Allah'a gerçek manada ve her şeyden geçerek kulluk etmeye daha yakın kılmaz mı?

Böyle bir toprak üzerine secde etmek, Allah Resulü'nün (s.a.a) sünnetinde üzerine secde etmenin hiçbir meşruiyeti olmayan dokunmuş halı, kilim ve seccadeye secde etmekten daha güzel değil midir?

O halde Allah'a yaklaşmak, Allah Teala'nın karşısında huzu, huşu ve kulluk etmek amacıyla içinde Allah'ın dinini savunma dersleri yatan toprağa yüz ve alını koymak daha uygun değil midir?

Yere secde etmenin sırlarını göz önünde bulundurarak içinde Allah karşısında kulluk, alçak gönüllülüğün sırrı bulunan toprağa secde etmek daha uygun değil midir? İçinde tevhidin apaçık belirtisi ve Allah yolunda fedakârlık bulunan, sevgi, vicdan ve şefkate daveti barındıran toprağa secde etmek daha uygun değil midir?

Acaba secde yerimizin ihlasla Allah'ın velayetinin rengine boyayan bir toprak olması daha uygun değil midir?

Şia inancında, Kerbela toprağına secde edilmesi kaçınılmaz bir farz değildir; bu konu din ve şeriatın farzlarından birini teşkil etmiyor. Bu konu Ehl-i Beyt mektebinin gereklerinden de değildir. Şia'nın görüşünü bilmeyenlerin sanısının tam aksine, bugüne kadar hiçbir Şii secdenin caiz olması bakımından Kerbela toprağı ile diğer yerler arasında bir fark gözetmemiştir; Kerbela toprağına secde etmek Şia'ya göre aklın güzel saydığı bir şey olması ve Ehl-i Beyt İmamlarından bu husuta gelen tavsiyelerdir.

Çünkü bu tertemiz ve pâk türbet ile teberrük edinmek, onu öpmek, onun üzerine secde etmenin fazileti ve onun önemi hakkında Ehl-i Beyt İmamlarından çok sayıda sahih rivayetler nakledilmiştir.

Dolayısıyla İmam Hüseyin'in (a.s) türbeti İmam Hüseyin'in (a.s) kıyamını andırması ve inanç ve terbiye boyutları olan büyük bir sırrı olan bir topraktır.

Bu açıklanan sebepler yüzünden genelde Şiiler yanlarında Kerbela toprağından yapılmış bir türbet taşımaktalar ve namaz kılarken bu türbetin üzerine secde etmekte. Çünkü şia fıkhına göre üzerine secde edilen şey yiyilecek ve giyilecek maddelerinden olmamalıdır. Bu yüzden hali vb. sergilerin üzerine secde etmek caiz değildir. Ayrıca secde edilen şey temiz ve pak olmalıdır. Ve böyle bir şeyi her zaman bulmak çetin olduğu için en makul olan böyle bir türbeti yanında taşımaktır. Elbette secde edilen şey sadece Kerbela toprağı ile sınırlı değildir, her pak toprak veya taşa ya da yerin bitkisi olup yiyilecek ve giyilecek maddesi olmayan her şeye secde etmek caizdir.

Bu yüzden bazı Şiiler de Kerbela türbeti yerine yolculukta yanlarında pâk hasır ve hurma yapraklarından dokunmuş seccade gibi üzerine secde edilmesi caiz olan diğer şeyler götürür ve namaz kılarken onların üzerine secde ederler. Bu da caizdir.¹

1- Siretuna ve Sünnetuna, Eminî, s.158-167.